РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

З А К О Н

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА КОДЕКСА НА ТРУДА

(Обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм. и доп., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 69 от 1995 г.; изм. и доп., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. – бр. 52 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 49 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г., бр. 1, 27 и 61 от 2014 г., бр. 54, 61, 79 и 98 от 2015 г., бр. 8, 57, 59, 98 и 105 от 2016 г., бр. 85, 86, 96 и 102 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.)

§ 1. В чл. 163 се правят следните изменения:

1. Заглавието се изменя така:

„Отпуск поради бременност и раждане“.

2. Алинея 6 се отменя.

3. В ал. 7 думите „и 6“ се заличават.

4. Алинея 9 се отменя.

5. Алинея 10 се изменя така:

„(10) Със съгласието на майката след навършване на 6-месечна възраст на детето бащата може да ползва вместо нея отпуск за остатъка до 410 дни. Когато бащата е неизвестен, отпускът може да се ползва от един от родителите на майката. Когато бащата е починал, отпускът може да се ползва от един от родителите на майката или на бащата.“

6. Алинея 11 се отменя.

7. В ал. 13 думите „ал. 10, 11 или 12“ се заменят с „ал. 10 или 12“ и думата „(осиновителката)“ се заличава.

8. В ал. 14 думите „ал. 1-13“ се заменят с „ал. 1-12“.

9. Алинея 15 се изменя така:

„(15) В случаите, когато не се ползва отпуск по ал. 1, или лицето по ал. 10, което ползва такъв отпуск, прекъсне неговото ползване, на майката, когато работи по трудово правоотношение, се изплаща парично обезщетение от държавното обществено осигуряване.“

10. В ал. 16 думите „ал. 1“ се заменят с „ал. 1, 7, 8, 10 и 12“.

§ 2. В чл. 164а, ал. 4 след думите „по чл. 164“ се добавя „и по чл. 164б“.

§ 3. Член 164б се изменя така:

„Отпуск при осиновяване на дете до 5-годишна възраст

Чл. 164б. (1) Работничка или служителка, която осинови дете до 5-годишна възраст, има право на отпуск за период 365 дни от деня на предаването на детето за осиновяване, но не по-късно от навършване на 5-годишната му възраст.

(2) Когато детето е осиновено от съпрузи, отпускът по ал. 1 със съгласието на осиновителката може да се ползва вместо нея от осиновителя след изтичане на 6 месеца от деня на предаване на детето за осиновяване, но не по-късно от навършване на 5-годишната му възраст, когато работи по трудово правоотношение. Когато осиновителят е починал, отпускът може да се ползва от един от родителите на осиновителката или на осиновителя, когато работи по трудово правоотношение.

(3) Със съгласието на работничката или служителката, която сама е осиновила дете, след изтичане на 6 месеца от деня на предаване на детето за осиновяване един от нейните родители може да ползва вместо нея отпуска по ал. 1, когато работи по трудово правоотношение.

(4) За времето, през което се ползва отпуск по ал. 2 или 3, отпускът на осиновителката са прекъсва.

(5) Право на отпуск при условията и в размерите по ал. 1 има и работникът или служителят в случаите, когато сам е осиновил детето. С негово съгласие след изтичане на 6 месеца от деня на предаване на детето за осиновяване един от неговите родители може да ползва вместо него отпуска по ал. 1, когато работи по трудово правоотношение.

(6) В случаите, когато не се ползва отпуск по ал. 1 или 5, или лицето, което ползва такъв отпуск, прекъсне неговото ползване, на осиновителката или на осиновителя, когато работи по трудово правоотношение, се изплаща парично обезщетение от държавното обществено осигуряване.

(7) След използване на отпуските по ал. 1-3 и 5, когато детето не е навършило 2-годишна възраст и не е настанено в детско заведение, осиновителката, осиновителят или лицето, което е поело отглеждането на детето, има право на допълнителен отпуск за отглеждане на дете до навършване на 2-годишната му възраст по чл. 164.

(8) Когато осиновителката и осиновителят се намират в брак, осиновителят има право на 15-дневен отпуск при осиновяване на дете до 5-годишна възраст от деня на предаване на детето за осиновяване, но не по-късно от навършване на 5-годишната му възраст.

(9) Отпускът по ал. 1-3, 5 и 8 не се ползва при смърт на детето, при прекратяване на осиновяването, както и когато детето посещава детско заведение, включително детска ясла или учебно заведение.

(10) Отпускът по ал. 1-3, 5 и 8 не може да се ползва едновременно с отпуск по чл. 163, 164 и 164а.

(11) През време на отпуска по ал. 1-3, 5 и 8 на лицата се изплаща парично обезщетение при условия и в размери, определени в отделен закон. Времето, през което се ползва отпускът, се признава за трудов стаж.

(12) Редът и начинът за ползване на отпуска по ал. 1-3, 5 и 8 се определят с наредба на Министерския съвет."

§ 4. В чл. 167 се правят следните изменения:

1. Заглавието се изменя така:

„Отпуск при смърт или тежко заболяване на родител или осиновител".

2. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Когато майката на дете до 2-годишна възраст или осиновителката на дете до 5-годишна възраст почине или заболее тежко, поради което не може да се грижи за детето, съответната част от отпуските за раждане, при осиновяване и за отглеждане на дете се ползват от бащата (осиновителя). С негово съгласие тези отпуски могат да се ползват от един от неговите родители или от един от родителите на починалата или заболялата тежко майка (осиновителка) на детето, когато работи по трудово правоотношение."

3. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Когато майката на дете до 2-годишна възраст или осиновителката на дете до 5-годишна възраст заболее тежко, поради което не може да се грижи за детето, и бащата (осиновителят) е починал, съответната част от отпуските за раждане, при осиновяване и за отглеждане на дете се ползва от един от родителите на майката (осиновителката) или на бащата (осиновителя), когато работи по трудово правоотношение."

4. В ал. 3 думата „малко" се заличава.

5. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Когато лицето, което само е осиновило дете до 5-годишна възраст, почине или заболее тежко, поради което не може да се грижи за детето, съответната част от отпуските при осиновяване или за отглеждане на дете до 2-годишна възраст се ползва от един от неговите родители, когато работи по трудово правоотношение."

6. Алинея 5 се изменя така:

„(5) Когато починат и двамата родители на дете до 2-годишна възраст или двамата осиновители на дете до 5-годишна възраст и детето не е настанено в детско заведение, включително детска ясла или учебно заведение, или в детско заведение на пълна държавна издръжка, съответната част от отпуските по предходните алинеи се ползва от настойника, а с негово съгласие – от един от родителите на майката или на бащата на детето, съответно - на осиновителите, когато работи по трудово правоотношение."

§ 5. В чл. 167а, ал. 1 след думите „чл. 164, ал. 1" се добавя „и чл. 164б, ал. 1-3 и 5".

§ 6. В чл. 352, ал. 1 т. 4 се изменя така:

„4. ползваните неплатени отпуски за временна неработоспособност, за бременност и раждане и при осиновяване на дете до 5-годишна възраст;".

§ 7. В Преходните разпоредби се създава § 3к:

„§ 3к. (1) Работничките и служителките или лицата, на които отпускът поради осиновяване на дете по чл. 163, ал. 6, 10 и 11 или по чл. 164 не е изтекъл към 1 юли 2018 г., от тази дата имат право на отпуск по чл. 164б, ал. 1, 2 и 3 за остатъка до 365 дни, но не по-късно от навършване на 5-годишна възраст на детето.

(2) Работничките и служителките или лицата, на които отпускът поради осиновяване на дете по чл. 163, ал. 6, 10 и 11 или по чл. 164 е изтекъл към 1 юли 2018 г., от тази дата имат право на отпуск по чл. 164б, ал. 1, 2 и 3 в

размер на разликата между 365 дни и сбора от ползваните или полагащите се отпуски поради бременност и раждане и за отглеждане на дете до 2-годишна възраст, но не по-късно от навършване на 5-годишна възраст на детето.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 отпускът се разрешава въз основа на писмено заявление от лицето до предприятието.

(4) През време на отпуска по ал. 1 и 2 на работничката или служителката или на лицето, което ползва отпуска, се изплаща парично обезщетение от държавното обществено осигуряване.

(5) От деня на разрешаване на отпуска по чл. 164б, ал. 1, 2 и 3 отпускът по чл. 163 или по чл. 164 се прекратява."

Заключителни разпоредби

§ 8. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 55 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 47, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 45 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г., бр. 1, 18, 27, 35, 53 и 107 от 2014 г., бр. 12, 14, 22, 54, 61, 79, 95, 98 и 102 от 2015 г., бр. 62, 95, 98 и 105 от 2016 г., бр. 62, 92, 99 и 103 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 50:

а) в ал. 1 думата „календарни" се заличава;

б) алинеи 5 и 6 се изменят така:

„(5) Осигуреното за общо заболяване и майчинство лице, при което е настанено дете по реда на чл. 26, ал. 1 от Закона за закрила на детето, има право на обезщетение по ал. 1 в размер на разликата от възрастта на детето в деня на настаняването му по реда на чл. 26, ал. 1 от Закона за закрила на детето, до изтичането на срока на полагащото се обезщетение за раждане.

(6) Осигурeният за общо заболяване и майчинство баща има право на парично обезщетение при раждане на дете в размера, определен по реда

на чл. 49, за срок до 15 дни, през време на отпуска по чл. 163, ал. 8 от Кодекса на труда, когато отговаря на условията по чл. 48а.";

в) в ал. 7 думите „чл. 163, ал. 10, 11 или 12" се заменят с „чл. 163, ал. 10 и 12" и думата „календарни" се заличава;

г) алинея 8 се изменя така:

„(8) Самоосигуряващите се лица имат право на обезщетение по предходните алинеи, когато отговарят на условията по чл. 48а."

2. В чл. 50а:

а) в ал. 1 основният текст се изменя така:

„(1) Майката, която отговаря на условията по чл. 48а, получава парично обезщетение в размер 50 на сто от обезщетението по чл. 49, когато:";

б) в ал. 2:

аа) в изречение първо думите „(осиновителката)" и „(осиновителя)" се заличават;

бб) в изречение второ думите „е осигурено за общо заболяване и майчинство" се заменят с „отговаря на условията по чл. 48а".

3. Член 51 се изменя така:

„Обезщетение при смърт или при заболяване на майката или на осиновителката на дете до 5-годишна възраст

Чл. 51. При смърт или тежко заболяване на майката (осиновителката), което я възпрепятства да гледа детето, на лицето, което ползва отпуска по чл. 167 от Кодекса на труда, се изплаща парично обезщетение по чл. 49, 53 или 53в. Обезщетението се изплаща и на самоосигуряващите се лица, когато отговарят на условията по чл. 48а, 52а и 53а."

4. Член 52 се изменя така:

„Обезщетение при бременност и раждане и при осиновяване на дете до 5-годишна възраст при прекратяване на осигуряването

Чл. 52. При прекратяване на осигуряването за общо заболяване и майчинство през време на получаване на обезщетение за бременност и раждане или при осиновяване на дете до 5-годишна възраст на осигуреното лице се изплаща парично обезщетение до изтичане на срока на обезщетението за бременност и раждане по чл. 50 или при осиновяване на дете по чл. 53в."

5. В чл. 52а:

а) в заглавието думите „малко дете“ се заменят с „дете до 2-годишна възраст“;

б) в основния текст думите „малко дете“ се заменят с „дете до навършване на 2-годишната му възраст“.

6. В чл. 52б:

а) в заглавието думите „малко дете“ се заменят с „дете до 2-годишна възраст“;

б) в основния текст след думата „дете” се добавя „до навършване на 2-годишната му възраст“.

7. В чл. 53:

а) заглавието се изменя така:

„Обезщетение при отглеждане на дете до 2-годишна възраст“;

б) алинея 1 се изменя така:

„(1) След изтичане срока на обезщетението за бременност и раждане, през време на допълнителния платен отпуск за отглеждане на дете до навършване на 2-годишната му възраст, на майката се изплаща месечно парично обезщетение в размер, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване. Обезщетението се изплаща и на осиновителката, ако след изтичане срока на обезщетението при осиновяване на дете, то не е навършило 2-годишна възраст.“;

в) в ал. 2:

аа) в изречение първо думите „на малко дете“ се заменят с „на детето“;

бб) в изречение второ думите „чл. 167, ал. 2“ се заменят с „чл. 167, ал. 5“;

г) в ал. 3 думите „до двегодишна възраст“ се заменят с „до навършване на 2-годишната му възраст“;

д) в ал. 4 след думите „даване за осиновяване“ се поставя запетая и се добавя „при прекратяване на осиновяването“;

е) алинея 5 се изменя така:

„(5) Самоосигуряващите се лица имат право на обезщетение по предходните алинеи, когато отговарят на условията по чл. 52а.“

8. Член 53а се изменя така:

„Право на обезщетение при осиновяване на дете до 5-годишна възраст

Чл. 53а. Осигурените за общо заболяване и майчинство лица имат право на обезщетение при осиновяване на дете до 5-годишна възраст, ако имат 12 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск.“

9. Създават се чл. 53б, 53в и 53г:

„Срок за представяне на документи и данни за изплащане на обезщетение при осиновяване на дете до 5-годишна възраст

Чл. 53б. Осигурителите, техните клонове и поделения и осигурителните каси представят в съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт документите и данните за изплащане на парично обезщетение при осиновяване на дете до 5-годишна възраст в срока по чл. 40а, т. 1, а самоосигуряващите се лица - до 10-о число на месеца, следващ този, от който се иска изплащане на обезщетението.

Обезщетение при осиновяване на дете до 5-годишна възраст

Чл. 53в. (1) На осигуреното за общо заболяване и майчинство лице през време на отпуска при осиновяване на дете до 5-годишна възраст се изплаща обезщетение в размера, определен по реда на чл. 49, за срок до 365 дни от деня на предаването на детето за осиновяване, но не по-късно от навършване на 5-годишната му възраст.

(2) На осигурения за общо заболяване и майчинство осиновител се изплаща парично обезщетение при осиновяване на дете в размера, определен по реда на чл. 49, за срок до 15 дни през време на отпуска по чл. 164б, ал. 8 от Кодекса на труда.

(3) На осигуреното за общо заболяване и майчинство лице се изплаща парично обезщетение в размера, определен по реда на чл. 49, след изтичане на 6 месеца от деня на предаване на детето за осиновяване за остатъка до 365 дни през време на отпуска по чл. 164б, ал. 2, 3 или 5 от Кодекса на труда.

(4) Паричното обезщетение по ал. 1-3 не се изплаща при смърт на детето, при прекратяване на осиновяването, при настаняване в детско заведение на пълна държавна издръжка, както и когато детето посещава детско заведение, включително детска ясла или учебно заведение.

(5) Самоосигуряващите се лица имат право на обезщетение по предходните алинеи, когато отговарят на условията по чл. 53а.

Обезщетение при неизползване на отпуска при осиновяване на дете до 5-годишна възраст

Чл. 53г. (1) Осиновителката на дете до 5-годишна възраст или осиновителят, който сам е осиновил дете до 5-годишна възраст, когато отговаря на условията на чл. 53а, получава парично обезщетение в размер 50 на сто от обезщетението по чл. 49, когато:

1. след изтичането на 90 дни от деня на предаване на детето за осиновяване не ползва отпуск за осиновяване, или лицето, което ползва такъв отпуск, прекъсне неговото ползване;

2. след изтичането на 90 дни от деня на предаване на детето за осиновяване самоосигуряващото се лице започне да упражнява трудова дейност, за която се осигурява за общо заболяване и майчинство.

(2) Когато осиновителката е починала, лишена е от родителски права и/или упражняването на родителските права върху детето е предоставено на осиновителя, обезщетението по предходната алинея се изплаща на осиновителя, а когато той е починал – на настойника. Обезщетението се изплаща на настойника и в случаите, когато осиновителят, който сам е осиновил дете, е починал или е лишен от родителски права. Обезщетението се изплаща, когато лицето, поело отглеждането на детето, отговаря на условията по чл. 53а.

(3) Обезщетението по ал. 1 и 2 не се изплаща при смърт на детето, при прекратяване на осиновяването, при настаняване в детско заведение на пълна държавна издръжка, както и когато детето посещава детско заведение, включително детска ясла или учебно заведение."

10. В чл. 54:

а) в заглавието думите „малко дете" се заменят с „дете до 2-годишна възраст";

б) в ал. 1:

аа) в основния текст думите „е осигурена за общо заболяване и майчинство и е имала право на обезщетение" се заменят с „отговаря на условията";

бб) в т. 1 думите „малко дете" се заменят с „детето";

в) в ал. 2, изречение второ думите „е осигурено за общо заболяване и майчинство" се заменят с „отговаря на условията на чл. 52а";

г) в ал. 3 след думите „когато детето е дадено за осиновяване“ се поставя запетая и се добавя „когато осиновяването е прекратено“.

11. Навсякъде в кодекса думите „от 2-“ се заличават.

12. В Преходните и заключителните разпоредби се създава § 22ф:

„§ 22ф. (1) Осигурените за общо заболяване и майчинство лица, които са осиновили дете и на които към 1 юли 2018 г. срокът за изплащане на обезщетение по чл. 50, ал. 5 или 7 или по чл. 53 не е изтекъл, от тази дата имат право на обезщетение по чл. 53в, ал. 1 или 3 за остатъка до 365 дни, но не по-късно от навършване на 5-годишна възраст на детето.

(2) Осигурените за общо заболяване и майчинство лица, които са осиновили дете и на които към 1 юли 2018 г. срокът за изплащане на обезщетение по чл. 50, ал. 5 или 7 или по чл. 53 е изтекъл, но от деня на предаване на детето за осиновяване не са изтекли 365 дни, от 1 юли 2018 г. имат право на обезщетение по чл. 53в, ал. 1 или 3 за остатъка до края на този период, но не по-късно от навършване на 5-годишна възраст на детето.“

§ 9. В Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1, 54, 74, 107, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 50, 107 и 114 от 2003 г., бр. 28, 38, 49, 70, 85 и 111 от 2004 г., бр. 39, 45, 76, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 17, 18, 30, 33, 34, 59, 80, 95 и 105 от 2006 г., бр. 11 от 2007 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2007 г. – бр. 26 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 31, 46, 53, 59, 97, 100 и 113 от 2007 г., бр. 37, 71 и 110 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 19, 26, 43, 49, 58, 59, 62, 96, 97, 98 и 100 от 2010 г., бр. 9, 60, 99 и 100 от 2011 г., бр. 38, 60, 94, 101 и 102 от 2012 г., бр. 4, 15, 20, 23 и 106 от 2013 г., бр. 1, 18, 35, 53, 54 и 107 от 2014 г. и бр. 12, 48, 54, 61, 72, 79, 98 и 102 от 2015 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2016 г. – бр. 20 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 98 от 2016 г., бр. 85, 101 и 103 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.), в чл. 40, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В т. 1, буква „б“ думите „чл. 165, ал. 1 и“ се заличават.

2. В т. 5 думите „отпуск при осиновяване на дете от 2- до 5-годишна възраст по реда на чл. 164б, ал. 1 и 4 от Кодекса на труда“ се заменят с „отпуск при осиновяване на дете до 5-годишна възраст по реда на чл. 164б, ал. 1 и 5 от Кодекса на труда“.

§ 10. В Закона за държавния служител (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 1 от 2000 г., бр. 25, 99 и 110 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 95 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24, 30 и 102 от 2006 г., бр. 59 и 64 от 2007 г., бр. 43, 94 и 108 от 2008 г., бр. 35, 42, 74 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77

от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 97 от 2010 г., бр. 1, 18 и 100 от 2011 г., бр. 15, 20, 38 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 14, 24, 54 и 98 от 2015 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2016 г. – бр. 38 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 57, 81 и 105 от 2016 г., бр. 86 и 103 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.), в чл. 67, ал. 5, т. 2 думите „чл. 163-164а от Кодекса на труда“ се заменят с „чл. 163-164б от Кодекса на труда“.

§ 11. В Закона за дипломатическата служба (обн., ДВ, бр. 78 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 42 от 2009 г., бр. 97 и 100 от 2010 г., бр. 69 от 2011 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 95 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 15 и 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г. и бр. 7 от 2018 г.), в чл. 68, ал. 2, т. 6 думите „ 165“ се заменят с „164б“.

§ 12. В Закона за малките и средните предприятия (обн., ДВ, бр. 84 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 80 и 92 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 28 от 2002 г., бр. 64 от 2004 г., бр. 34, 59 и 80 от 2006 г., бр. 53 от 2007 г., бр. 43 от 2008 г., бр. 82 от 2009 г., бр. 14 от 2015 г. и бр. 17 от 2016 г.), в чл. 4в ал. 4 се изменя така:

„(4) Броят на лицата в отпуск поради бременност и раждане, на лицата в отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст и на лицата в отпуск при осиновяване на дете до 5-годишна възраст не се включва в числеността на персонала.“

§ 13. В Закона за семейни помощи за деца (обн., ДВ, бр. 32 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 120 от 2002 г., бр. 112 от 2003 г., бр. 69 от 2004 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 21, 30, 33, 68 и 95 от 2006 г., бр. 113 от 2007 г., бр. 71 и 110 от 2008 г., бр. 23 от 2009 г., бр. 15 и 24 от 2010 г., бр. 99 от 2011 г., бр. 54 и 103 от 2012 г., бр. 15 и 109 от 2013 г., бр. 57, 79 и 96 от 2015 г., бр. 98 от 2016 г. и бр. 99 от 2017 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 8:

а) в ал. 1, т. 1 думите „обезщетение за бременност, раждане и отглеждане на дете“ се заменят с „обезщетение за бременност и раждане, за отглеждане на дете или при осиновяване на дете до 5-годишна възраст“;

б) в ал. 5 думите „обезщетение за бременност и раждане и за отглеждане на малко дете“ се заменят с „обезщетение за бременност и раждане, за отглеждане на дете или при осиновяване на дете до 5-годишна възраст“ и думите „по чл. 48а и чл. 52а“ се заменят с „по чл. 48а, чл. 52а и чл. 53а“;

в) в ал. 6 думите „по чл. 48а и чл. 52а“ се заменят с „по чл. 48а, чл. 52а и чл. 53а“.

2. В чл. 8в, ал. 1, т. 4 думите „обезщетение за бременност, раждане и отглеждане на дете“ се заменят с „обезщетение за бременност и раждане, за отглеждане на дете или при осиновяване на дете до 5-годишна възраст“.

§ 14. Законът влиза в сила от 1 юли 2018 г.

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на …… 2018 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цвета Караянчева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда

С проекта на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда (КТ) се правят промени, с които се осигурява равнопоставеност между осиновителите на деца до 5-годишна възраст.

В действащата нормативна уредба са уредени три вида отпуски при осиновяване на дете: отпуск поради осиновяване - в размер на разликата от възрастта на детето в деня на предаването му за осиновяване до изтичане на срока за полагащия се отпуск за раждане (чл. 163, ал. 6 от КТ), отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст (чл. 164 от КТ) и отпуск при осиновяване на дете от 2- до 5-годишна възраст (чл. 164б от КТ). С разпоредбата на чл. 164б от КТ, в сила от 1 януари 2014 г., се създаде за пръв път възможност за работничка или служителка, която осинови дете, навършило 2-годишна възраст, при условията на пълно осиновяване да ползва отпуск в размер 365 дни от деня на предаването на детето за осиновяване, но не по-късно от навършване на 5-годишната му възраст. Законодателят обвързва пораждането на правото на отпуск с възрастта на детето, която се преценява към датата на влизане в сила на съдебното решение за осиновяване.

В практиката има случаи, в които датата на влизане в сила на съдебното решение за осиновяване предхожда навършването на 2-годишната възраст на детето. Поради това осиновителите нямат право на отпуск по чл. 164б от КТ, а на отпуск по чл. 163 и 164 от КТ. За децата, които скоро след осиновяването навършват 2-годишна възраст, отпускът се ползва на основание чл. 164 от КТ и се прекратява с навършването на тази възраст. В тези случаи размерът на отпуска за отглеждане на детето е по-малък от размера на отпуска, на който има право работничка или служителка, която осинови дете от 2- до 5-годишна възраст (365 дни от деня на предаване на детето за осиновяване). Съществува разлика и в размера на обезщетенията – по време на отпуска по чл. 164 от КТ обезщетението е в размер, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване (380 лв. за 2018 г.), а по време на отпуска по чл. 164б от КТ обезщетението е в размер 90 на сто от среднодневното брутно трудово възнаграждение или

среднодневния осигурителен доход на лицето, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски за периода от 24 календарни месеца, предхождащи месеца на настъпване на осигурителния риск.

Предвид практиката по прилагането на нормативна уредба, която в някои случаи създава предпоставки за неравнопоставеност между осиновителите поради различната възраст на осиновените деца, със законопроекта се създава възможност за всички осиновители на дете до 5-годишна възраст да ползват отпуск за период от 365 дни от деня на предаването на детето за осиновяване, но не по-късно от навършване на 5-годишната му възраст. С оглед на това се предлагат и съответните изменения в разпоредбите на чл. 163 и 164б от КТ.

С изменения в Кодекса за социално осигуряване (КСО) се регламентира размерът на паричното обезщетение, което се изплаща по време на ползване на отпуска, а именно 90 на сто от среднодневното брутно трудово възнаграждение или среднодневния осигурителен доход на лицето, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски за периода от 24 календарни месеца, предхождащи месеца на настъпване на осигурителния риск. Когато осиновителката на дете до 5-годишна възраст или осиновителят, който сам е осиновил дете, не ползва отпуска за осиновяване, ще се изплаща парично обезщетение в размер 50 на сто от обезщетението, на което са имали право.

Осиновителката има право и на допълнителен отпуск при отглеждане на дете до 2-годишна възраст, ако след изтичане на отпуска в размер на 365 дни детето не е навършило 2-годишна възраст. По време на отпуска ще се изплаща обезщетение в размер, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година. Когато допълнителният отпуск не се ползва, осиновителката ще има право на обезщетение в размер 50 на сто от обезщетението, което се изплаща, ако се ползва отпускът.

Със законопроекта се предлага да се уредят „заварените“ случаи, в които срокът за използване на отпуските по Кодекса на труда не е изтекъл или съответно е изтекъл към 1 юли 2018 г. Предлагат се и изменения в различни закони, които препращат към уредбата на видовете отпуски, регламентирани в Кодекса на труда.

Предвид необходимостта да бъде променена подзаконовата нормативна уредба, която урежда условията, редът и необходимите документи за ползване на отпуските при осиновяване и за изплащане на обезщетения по време на ползването им, се предлага Законът за изменение и допълнение на Кодекса на труда да влезе в сила от 1 юли 2018 г.

С материята, която регламентира законопроектът, не се хармонизират актове на Европейския съюз, поради което не е възможно да се анализира съответствието с европейското право.

Предложеният проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда не налага разходването на допълнителни финансови средства и не оказва пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет.

ЗА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Екатерина Захариева)

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието* (Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)	
Институция: Министерство на труда и социалната политика	**Нормативен акт: Проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда**
Проектът на нормативен акт е включен в законодателната програма на Министерския съвет за периода 01.01.2018 г.-30.06.2018 г.	**Дата: 19.01.2018 г.**
Контакт за въпроси: Лариса Тодорова Петя Малакова	**Телефон: 02/8119540 Телефон: 02/8119435**

1. Дефиниране на проблема:

1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.

Действащите разпоредби на Кодекса на труда (КТ) уреждат три вида отпуски при осиновяване на дете: отпуск поради осиновяване в размер на разликата от възрастта на детето в деня на предаването му за осиновяване до изтичане на срока на полагащия се отпуск за раждане (чл. 163, ал. 6 КТ), отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст (чл. 164 КТ) и отпуск при осиновяване на дете от 2- до 5-годишна възраст (чл. 164б КТ). С разпоредбата на чл. 164б КТ, в сила от 1 януари 2014 г., се създаде за пръв път възможност за работничка или служителка, която осинови дете, навършило 2-годишна възраст, при условията на пълно осиновяване, да ползва отпуск за период от 365 дни от деня на предаването на детето за осиновяване, но не по-късно от навършване на 5-годишната му възраст. Законодателят обвързва пораждането на правото на отпуск с възрастта на детето към датата на влизане в сила на съдебното решение за осиновяване.

В практиката по прилагането на законовите разпоредби се срещат случаи, в които датата на влизане в сила на съдебното решение за осиновяване предхожда навършването на 2-годишната възраст на детето. Поради това осиновителите нямат право на отпуск по чл. 164б КТ, а на отпуск по чл. 163 и чл. 164 КТ. За децата, които скоро след осиновяването навършват 2-годишна възраст, отпускът се ползва на основание чл. 164 КТ и се прекратява с навършването на тази възраст. В тези случаи размерът на отпуска за отглеждане на детето е по-малък от размера на отпуска, на който има право работничка или служителка, която осинови дете, навършило 2-годишна възраст по чл. 164б КТ (365 дни). Съществува разлика и в размера на обезщетенията от държавното обществено осигуряване, които се изплащат по време на отпуска по чл. 164 КТ и по време на отпуска по чл. 164б КТ.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Практиката по прилагането на нормативната уредба показва, че в някои случаи осиновителите ползват различни права поради различната възраст на осиновените деца. В действащото законодателство са предвидени различни основания за ползване

на отпуски и обезщетения в зависимост от възрастта на детето: до 1-, до 2- или от 2- до 5-годишна възраст. В тази връзка не е възможно проблемът да бъде разрешен в рамките на съществуващото законодателство. Осигуряването на възможност за ползване на отпуск и съответното обезщетение от всички осиновители при еднакви условия не може да бъде постигнато, ако не се направят съответните изменения и допълнения в КТ, Кодекса за социално осигуряване (КСО) и в другите закони, които съдържат уредба, свързана с отпуските при осиновяване (Закона за здравното осигуряване, Закона за държавния служител, Закона за дипломатическата служба, Закона за малките и средните предприятия и Закона за семейните помощи за деца).

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Последващи оценки относно посочените промени в Кодекса на труда не са извършвани.

2. Цели:

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

- Гарантиране равни права на лицата, които осиновяват деца до 5-годишна възраст.

Чрез предоставянето на еднакви размери на отпуските при осиновяване на деца до 5-годишна възраст (365 дни от деня на предаване на детето за осиновяване) и изплащането на еднакъв размер на парично обезщетение от държавното обществено осигуряване (90 на сто от среднодневния осигурителен доход на лицето за предходните 24 месеца), се осигурява равнопоставеност между осиновителите.

- Осигуряване на необходимата родителска грижа и семейна среда за отглеждане на децата.

- Повишаване на мотивацията на лицата да осиновяват деца.

3. Идентифициране на заинтересованите страни

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

- Заинтересовани от предложението са всички осиновителки и осиновители на деца до 2-годишна възраст.

По данни на Националния осигурителен институт за периода 01.01.2017 г. - 31.08.2017 г. 162-ма осиновители са получавали парично обезщетение поради бременност и раждане през време на отпуска по чл. 163 КТ и парично обезщетение за отглеждане на дете до 2-годишна възраст през време на отпуска по чл. 164 КТ.

- Служители в Министерство на труда и социалната политика (МТСП), Националния осигурителен институт (НОИ) и Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ (ИА ГИТ), които прилагат нормативната уредба, свързана с отпуска и обезщетенията на осиновителите.

- Работодатели – по данни на НОИ през 2016 г. – малко над 230 000 бр.

4. Варианти на действие:

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на

действие от страна на държавата, включително варианта „Без намеса“.

Вариант на действие 1 „Без намеса“:

При този вариант на действие ще продължат да се прилагат действащите в момента разпоредби от КТ и КСО, които ще създават условия за ползване на различни права от осиновителите на деца до 1-, до 2- и от 2- до 5-годишна възраст по отношение на размера на ползвания отпуск и на получаваното обезщетение от държавното обществено осигуряване.

Вариант на действие 2 „Приемане на изменения и допълнения на Кодекса на труда и др. закони“:

При този вариант на действие с промените в КТ ще бъде създадена възможност за всички осиновители на деца до 5-годишна възраст да ползват отпуск в размер на 365 дни от деня на предаване на детето за осиновяване, независимо от конкретната му възраст, но не по-късно от навършване на 5 години.

По реда и при условията на КСО по време на ползване на отпуска при осиновяване на правоимащото лице ще се изплаща обезщетение в размер на 90 на сто от среднодневното му брутно трудово възнаграждение или среднодневния му осигурителен доход, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски за периода от 24 календарни месеца, предхождащи месеца на предаване на детето за осиновяване.

С предложените промени в Закона за здравното осигуряване се предотвратява изключването от кръга на здравноосигурените лица на осиновителите, които ползват новия вид отпуск при осиновяване на дете до 5-годишна възраст.

Промените в Закона за държавния служител и в Закона за дипломатическата служба осигуряват възможност за лицата, които полагат труд на предвидените в тези закони основания, да ползват новия вид отпуск при осиновяване на дете до 5-годишна възраст така, както това е предвидено за работещите по трудово правоотношение на основание разпоредбите на КТ.

С измененията в Закона за малките и средните предприятия се прецизират критериите за определяне на числеността на персонала на предприятието, като изрично се посочва, че броят на лицата в отпуск поради бременност и раждане, на лицата в отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст и на лицата в отпуск при осиновяване на дете до 5-годишна възраст не се включва в нея.

Условията за предоставяне на месечни помощи за отглеждане на дете до една година и на еднократна помощ за отглеждане на дете от майки-студентки също се съобразяват с въвеждането на новия вид отпуск и обезщетение при осиновяване на дете до 5-годишна възраст.

Вариант на действие 3 „Предприемане на незаконодателни мерки“:

Издаване на указания от МТСП, НОИ и ИА ГИТ по прилагане на уредбата, свързана с ползването на отпуски и обезщетения на осиновителите.

5. Негативни въздействия:

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат

второстепенни и кои да са значителни.

5.1. Вариант на действие 1 „Без намеса“:

Осиновителките и осиновителите на деца до 2-годишна възраст ще продължат да ползват:

- различен размер на отпуска в зависимост от конкретната възраст на осиновеното дете;

- различен размер на обезщетението от държавното обществено осигуряване.

Служителите в МТСП, НОИ и ИА ГИТ, които прилагат нормативната уредба, свързана с отпуска и обезщетенията на осиновителите при този вариант на действие ще бъдат ангажирани да отговарят на повишен брой жалби от граждани и сигнали на институции, свързани с правата на осиновителите.

За работодателите няма да има преки и косвени негативни въздействия.

5.2. Вариант на действие 2 „Приемане на изменения и допълнения на Кодекса на труда и др. закони“:

Приемането на вариант на действие 2 няма да породи негативни въздействия за **осиновителите на деца до 2-годишна възраст**.

Служителите в МТСП, НОИ и ИА ГИТ, които прилагат нормативната уредба, свързана с отпуска и обезщетенията на осиновителите ще е необходимо да предприемат мерки за осигуряване на единното прилагане на нормативните промени, което ще се извърши в рамките на установената организация на работния процес и няма да доведе до допълнителни разходи за администрацията.

Ще са необходими времеви и финансови ресурси за **работодателите**, тъй като трябва да осигурят запознаване с промените в законодателството на длъжностните лица, които администрират процесите, свързани с управление на човешките ресурси и при необходимост – да актуализират прилаганите информационни системи за управление на човешките ресурси, вкл. формуляри и др.

5.3. Вариант на действие 3 „Предприемане на незаконодателни мерки“:

За **осиновителките и осиновителите на деца до 2-годишна възраст** този вариант на действие е неблагоприятен, тъй като те ще продължат да ползват различни права на отпуск и обезщетение от държавното обществено осигуряване, в зависимост от конкретната възраст на осиновеното дете.

Ще е необходим ресурс за издаване на указания и консултиране на гражданите от **служителите в МТСП, НОИ и ИА ГИТ, които прилагат нормативната уредба, свързана с отпуска и обезщетенията на осиновителите**, но по този начин няма да се постигне целта за осигуряване на равнопоставеност на осиновителите на деца до 5-годишна възраст.

За **работодателите** няма да има негативни въздействия.

6. Положителни въздействия:

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

6.1. Вариант на действие 1 „Без намеса“:

За **работодателите** няма да са необходими допълнителни времеви и финансови ресурси за прилагане на законодателството, свързано с отпуските и обезщетенията при осиновяване на дете до 2-годишна възраст.

При вариант на действие 1 няма да има положителни въздействия по отношение на другите заинтересовани страни.

6.2. Вариант на действие 2 „Приемане на изменения и допълнения на Кодекса на труда и др. закони“:

Осиновителките и осиновителите на деца до 2-годишна възраст ще:

- могат да ползват отпуск и обезщетение в същите срокове и размери, предвидени при осиновяване на дете от 2- до 5- годишна възраст;

- осигурят необходимата родителска грижа и семейна среда за отглеждане на осиновените деца;

- имат повишена мотивация да осиновяват деца.

За **служителите в МТСП, НОИ и ИА ГИТ, които прилагат нормативната уредба, свързана с отпуска и обезщетенията на осиновителите,** ще бъде спестено време за изготвяне на отговори на жалби на граждани и сигнали на институции, свързани с правата на осиновителите.

За **работодателите** няма да има пряко въздействие.

6.3. Вариант на действие 3 „Предприемане на незаконодателни мерки“:

За **осиновителките и осиновителите на деца до 2-годишна възраст** няма да има положително въздействие.

За **служителите в МТСП, НОИ и ИА ГИТ, които прилагат нормативната уредба, свързана с отпуска и обезщетенията на осиновителите,** изготвянето на указания ще доведе до единно прилагане на действащото законодателство, но няма до доведе до постигане на целите, посочени в т. 2.

За **работодателите** няма да има въздействие.

7. Потенциални рискове:

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

Не са идентифицирани конкретни рискове при реализирането на вариант на действие 2.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

☐ Ще се повиши

☐ Ще се намали

☒ Няма ефект

Идентифицирани са единствено административни разходи по изготвяне и приемане на проекта на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда, което е част от функционалната компетентност на министъра на труда и социалната политика и на Министерския съвет.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи

режими и услуги?

С проекта на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда не се създават нови регулаторни режими и не се променят съществуващи режими и услуги.

9. Създават ли се нови регистри?

Не.

Когато отговорът е „да", посочете колко и кои са те……

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

☐Актът засяга пряко МСП

☐ Актът не засяга МСП

☒ Няма ефект

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

☐ Да

☒ Не

12. Обществени консултации:

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда е публикуван е публикуван на интернет страницата на Министерството на труда и социалната политика и на Портала за обществени консултации на 12 декември 2017 г., с определен 30-дневен срок за предложения и становища по законопроекта. След приключването на обществените консултации по чл. 26, ал. 3 от ЗНА и преди одобряването на законопроекта от Министерския съвет, на интернет страницата на Министерството на труда и социалната политика и на Портала за обществени консултации е публикувана справката за постъпилите становища.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда е съгласуван в съответствие с чл. 32, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация с всички министерства.

Проектът на нормативен акт е утвърден от Надзорния съвет на Националния осигурителен институт и е обсъден в Националния съвет за тристранно сътрудничество.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

☐ Да

☒ Не

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Калина Петкова, директор ДТПООУТ

Дата: 19.01.2018 г.

Подпис:

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА
И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
№ 0109-18
СОФИЯ 15. 01. 2018

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх.№ 04-12-116/17 15 -01- 2018
/моля цитирайте при отговор/

ДО
Г-Н АНГЕЛ ПЕТРОВ
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА ТРУДА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГЛАВЕН СЕКРЕТАР,

В отговор на писмо с изх. № 9101-84/22.12.2017 г. на Министерството на труда и социалната политика и на основание чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове Ви изпращам Справка за съответствие на проекта на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа и с практиката на Европейския съд по правата на човека.

Приложение: съгласно текста.

ПРОФ. НИКОЛАЙ ПРОДАНОВ
Заместник-министър на правосъдието

1040 София, ул. "Славянска" №1
тел.: 02/ 92 37 555, факс: 02/ 987 00 98
www.justice.government.bg

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх. № 04-12-116/17 15 -01- 2018
/моля цитирайте при отговор/

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Съответствието на проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда с КЗПЧОС и с практиката на ЕСПЧ съгласно чл. 28, ал. 3 от ЗНА

В отговор на писмо с изх. № 9101-84/22.12.2017 г. на Министерството на труда и социалната политика във връзка с проекта на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда на основание чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове, въвеждащ изискване за изготвяне на справка за съответствие на законопроектите с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи и практиката на Европейския съд по правата на човека, дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“ на Министерство на правосъдието изразява становище, че предложеният законопроект не създава нормативни предпоставки за противоречие с разпоредбите на КЗПЧОС и практиката на ЕСПЧ.

ПРОФ. НИКОЛАЙ ПРОДАНОВ
Заместник-министър на правосъдието

1040 София, ул. "Славянска" №1
тел.: 02/ 92 37 555, факс: 02/ 987 00 98
www.justice.government.bg

С П Р А В К А

за отразяване на становищата, получени след обществения обсъждане на проекта на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда

Участник в обществения обсъждане	Предложение/Мнение	Приема/ не приема предложението	Мотиви
1	2	3	4
Изброяване по реда на постъпване 1. Осиновител	Задължителното предучилищно обучение влиза в сила от 15 септември на годината, в която детето навършва 5 години, а не от рождения му ден. За родените през 2013 г, това значи, че подлежат на задължително обучение от 15.09.2018г. Формата на организация може да бъде: дневна, полудневна и почасова. При това положение ще има ли право на платен отпуск за гледане на дете осиновител, чието дете навършва 5 години след тази дата? Осиновителите на деца над 2 години са рядкост, а осиновените от институция деца (в това число и ЦНСТ) имат много за наваксване. Колкото е по-голямо детето, толкова повече време и грижи са нужни.	Не се приема.	Осиновителят, който осинови дете до 5-годишна възраст, има право на отпуск, но не по-късно от навършването на 5-годишна възраст на детето. Ако детето започне да посещава детско или учебно заведение преди навършване на 5-годишна възраст, отпускът се прекратява от датата, на която започва да посещава детското или учебно заведение. Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за предучилищно образование, което изключва възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му. В този смисъл е и Решение № 305 от 28.07.2017 г. на Комисията за защита от дискриминация. Точната възраст, до която може да се ползва

			отпуска осигурява равнопоставеност, тъй като както се посочва и в становището Ви, всяко дете започва да посещава детско или учебно заведение, в различни форма на обучение, от различна дата.
2. Violet	След като отпуските за осиновяване и отглеждане на дете се определят на база възрастта на детето, тогава ТРЯБВА да се заличи възможността да бъдат осиновявани деца над 5 години или да бъде въведен специален метод или програма за бърза адаптация (няколко часа) на родители осиновители и деца осиновени след навършване на 5-годишна възраст. Адаптацията в семейна среда след осиновяване не е процес, който е обвързан с учебните заведения и институции, а е следствие на време в което родителят и детето имат възможността да контактуват и да бъдат заедно. Въпреки, че "Осиновителите на деца над 2 години са рядкост", такива има. Редно е да имат равни права с останалите осиновители.	Не се приема.	Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за предучилищно образование, което изключва възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му. В този смисъл е и Решение № 305 от 28.07.2017 г. на Комисията за защита от дискриминация. Предвид факта, че осиновяването е една от най-ключовите мерки за закрила на дете в риск, която позволява трайното му отглеждане в семейна среда, както и с оглед на усилията ни за подобряване на ефективността на самия процес, осиновителите се ползват с широка подкрепа по време и след самото осиновяване. В период от две години след осиновяването, дирекция „Социално подпомагане“ има ангажимент и правомощия да извършва наблюдение, като оказва подкрепа и консултиране на осиновителите и съдейства по въпроси, свързани с адаптацията на детето. При необходимост семейството и детето могат да бъдат насочвани и към подходящи социални услуги за оказване на подкрепа и консултиране по въпроси, свързани с

			отглеждането или възпитанието на детето, както и работа за задоволяване на негови специфични индивидуални потребности. Също така в Закона за семейни помощи за деца са извършени промени, като от 01.01.2016 г. е въведена еднократна помощ при осиновяване, която се предоставя без доходен тест и не поставя изискване за конкретна възраст на осиновеното дете. С нея се цели постигане на равнопоставеност и по-голяма социална справедливост, както и затвърждаване на особено важната роля на осиновяването като мярка за закрила на детето.
3. Осиновител	Тези промени стават много бавно. Когато през 2014 се възползвах от промените и бях в майчинство за първото си дете (тогава на 3 години и половина), бях единствена в областния ни град (около 140 000 души) по този член. (По информация от НОИ) Съгласна съм, че изобщо не трябва да има горна граница, но сега обсъжданите промени са във връзка с делото за дискриминация, заведено от осиновителка на дете под 2 години. Явно следващото дело ще бъде за отмяна на тази граница. А това ограничение беше поставено с мотива, че децата над 5 години подлежат на задължително обучение. По до сега действащите закони и за рождените деца, обезщетението за гледане на дете или отпускът се прекратяват при тръгването на детето в общинска ясла или детска градина, поради неправилно тълкуване на стар, но неотменен член "настанено в заведение на пълна държавна издръжка", който е визирал случаите, когато детето е било на седмична грижа или оставено за отглеждане в ДМСГ.	Не се приема.	Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за предучилищно образование, което изключва възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му. Поради това с Решение № 305 от 28.07.2017 г. Комисията за защита от дискриминация е установила, че въведената с чл. 164б горна възрастова граница от 5 години не представлява дискриминация по смисъла на Закона за защита от дискриминация.
4.Violet	Промените в един закон или наредба не могат да се правят само и единствено във връзка с 1 дело. Проблемът не е единичен и е редно при разглеждането му да се вземат предвид повече страни на проблема. Независимо, че се	Не се приема.	Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че

	подготвят промени и допълнения, касаещи само деца до 5 години, искрено се надявам да се намери депутат, който да предложи промяна, която да премахне възрастовото ограничение. Надявам се да има представител в народното събрание, който да си представи ситуацията:"Дете на малко повече от 5 години, подхвърляно между институции и приемни семейства е осиновено - в друг град, далече от всичко и всички познати неща. В рамките на 12 часа детето попадна в нов град, нов свят, между нови и непознати хора. Осиновено е от 1 родител. Родителят няма право на отпуск и поради тази причина се налага на следващия ден, рано сутринта, детето да отиде на работа с родителя осиновител и да попадне между още нови и непознати хора". ТОВА НЕ Е ЛИ ДИСКРИМИНАЦИЯ? Децата над 5 години не изпитват страх и стрес от това да бъдат осиновени? Тези деца нямат ли нужда от адаптация и опознаване на средата в която са попаднали? Как дете преживяло подобен стрес би могло да тръгне нормално на училище? Училищните психолози не са достатъчен фактор, който да реши проблема с адаптацията им.		след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за предучилищно образование, което изключва възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му. Поради това с Решение № 305 от 28.07.2017 г. Комисията за защита от дискриминация е установила, че въведената с чл. 164б горна възрастова граница от 5 години не представлява дискриминация по смисъла на Закона за защита от дискриминация.
5. Осиновител	Абсолютно съм съгласна. За съжаление, отдавна съм се убедила, че депутатите и министерствата ни са много далеч от проблемите на хората. И когато се замисля нещо, то не се оглежда от всички страни. Решенията им често са едностранчиви и недомислени. Не знам защо още никой не е завел дело за дискриминация при осиновяване на по-големи деца. Чиста дискриминация е за всеки, плащал съвестно осигуровки да не може да се възползва от тях, защото не е родил детето си. И дори да е наказан за това, че се е решил да приеме едно по-голямо дете, което съответно се нуждае от повече грижи и време за наваксване. Ето, че и сега никой, освен нас, не коментира. Тъжно. Много тъжно. Първото ми дете беше на 3години и четири месеца, когато го осинових. Самотен осиновител. Два месеца бях в неплатен отпуск или болничен, докато дойде 2 януари 2014 г, когато	Не се приема.	Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за предучилищно образование, което изключва възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му. Поради това с Решение № 305 от 28.07.2017 г. Комисията за защита от дискриминация е установила, че въведената с чл. 164б горна възрастова граница от 5 години не представлява дискриминация по смисъла на Закона за защита от дискриминация. В Закона за семейни помощи за деца са

	вече имах право на платено майчинство! А детето беше толкова назад в развитието си, че четири години по-късно все още ми се налага да ходим по специалисти - психолог, логопед. И тъй като двете осиновявания се застъпиха общо съм ползвала платено майчинство 1г 2 м и 20 дни. Имам 18 години трудов стаж! Нямах право на еднократна помощ. Ако бях родила тези деца не само щях да ползвам 2 х 410 дни платен отпуск за гледане на дете, но и 850 лв. еднократна помощ (250+600) за двете деца. И това е дискриминация, още повече, че в някои общини са я плащали, а в други съда е отсъждал срещу осиновителите. Г-да управляващи, така и така ще променяте КТ, изравнете правата на осиновителите с тези на родилите децата си родители х 365 дни платено майчинство, плюс възможност за втора година + еднократна помощ и всичко това да влиза в сила от деня, в който осиновителите станат родители.		извършени промени, като от 01.01.2016 г. е въведена еднократна помощ при осиновяване, която се предоставя без доходен тест и не поставя изискване за конкретна възраст на осиновеното дете.
6. zh_ivanova	Предвижданите промени са стъпка напред, но крайно недостатъчни тъй като отново има възрастово ограничение. Около 80% от децата, вписани в регистрите, са над 5 г. и за тях родителите няма да получат никаква подкрепа, ако все пак се осмелят да осиновят толкова голямо дете. Осиновяването е приоритет на държавата, като при него се съблюдава най-добрия интерес на детето, а при липса на подкрепа за семейството, този интерес няма да бъде защитен. 5 години е възрастово ограничение заради задължителната предучилищна, но без да се вниква в дълбочина на трудностите, с които децата се сблъскват след осиновяването - изцяло нова среда, дом, семейство. Без да се обръща внимание на факта, че има и самостоятелна форма на подготовка, която в голяма част от случаите на осиновяване на голямо дете е по-удачно в първите няколко месеца. Друго важно нещо е това, че децата не се осиновяват само в периода от септември до май, когато трае учебния процес, но и през останалото време на годината. Освен това с предложените промени в Кодекса на труда	Не се приема.	Комисията за защита от дискриминация с Решение № 305 от 28.07.2017 г. е установила, че въведената с чл. 164б горна възрастова граница от 5 години не представлява дискриминация по смисъла на Закона за защита от дискриминация.

	дискриминацията по отношение на децата, осиновени над 5 годишна възраст, ще продължи да съществува, макар и все още не доказана. Жалко е наистина, че тези промени са продиктувани не защото се осъзнава, че децата имат нужда от това време, а от решението на Комисия за защита от дискриминация това лято, в което беше разгледан случай на осиновяване на дете под две годишна възраст. Кога ще се разгледа случай, в който към момента на осиновяване детето е над 5 години, не е ясно, въпреки подадените жалби, но каквото и да е решението на КЗД тогава, от него ли ще зависят законови промени?		
7. Violet	Ползването на целеви отпуск при осиновяване на дете независимо от възрастта на детето, дори да е 2 години и да се заплаща от държавата по 340 лева на месец пак ще ощети по-малко държавата от това да плаща не 2, а 18 години на институции или приемни родители да отглеждат това дете. Кой печели от това? Децата със сигурност губят.	Не се приема.	Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за предучилищно образование, което изключва възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му. Поради това с Решение № 305 от 28.07.2017 г. Комисията за защита от дискриминация е установила, че въведената с чл. 164б горна възрастова граница от 5 години не представлява дискриминация по смисъла на Закона за защита от дискриминация.
8. Осиновител	Реално погледнато не само осиновителите на деца над пет години, но и тези на деца над 4г също са ощетени, тъй като този отпуск е до момента, в който детето навърши 5г. Така осиновителите на дете на 4г и 8м например ще имат право само на четири месеца платен отпуск за отглеждане на дете, т.е те са поставени в аналогична ситуация на осиновителите на деца до 2 годишна възраст. И както писах това недоглеждане, обяснявано с задължителната предучилищна подготовка ощетява и осиновителите, чиито деца навършват	Не се приема.	Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за предучилищно образование, което изключва възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му.

	тази възраст в началото на годината, лишавайки ги по този начин от 8-9 месеца отпуск, през който да бъдат до детето си, за което задължителното обучение влиза в сила от 15-ти септември. Защо се налага да се водят дела и да се губи ценно време? Не може ли нещата да бъдат огледани и обмислени внимателно от всички страни? Не можи ли господа синдикалисти, министри в социалното министерство и прочие специалисти да прочетат с разбиране ЗПУО или да ползват и консултанти от МОН, след като обвързват своите решения и закони с тези на друго министерство? Госпожи и господа законотворци, никой ли не ви е учил да четете с разбиране?		Поради това с Решение № 305 от 28.07.2017 г. Комисията за защита от дискриминация е установила, че въведената с чл. 164б горна възрастова граница от 5 години не представлява дискриминация по смисъла на Закона за защита от дискриминация. Правото на отпуск, съответно - на обезщетение както за отглеждане на дете до 2-годишна възраст, така и при осиновяване на дете до 5- годишна възраст, е до навършване на конкретна възраст от детето – 2 години, съответно – 5 години. След навършването на тази възраст се преустановява възможността за ползване на съответния вид отпуск и за получаване на обезщетение от всички – независимо дали са биологични родители или осиновители. Всяко дете започва да посещава детско или учебно заведение на различна възраст, в различни форми на обучение, поради което децата биха били поставени в неравностойно положение, ако правото на отпуск, съответно - на обезщетение се обвърже само с датата, на която детето постъпва в детско или учебно заведение.
9. Violet	Целевият отпуск при осиновяване на дете не трябва да е обвързан с възрастта на детето. Трябва да има един минимум, който се полага на всички осиновени и осиновители, а вече според случая и в зависимост от други допълнителни характеристики като възраст, здравословно състояние на детето, семейно положение на осиновителите и т.н. (изброяването е примерно), всеки случай да бъде разглеждан индивидуално.	Не се приема.	Правото на отпуск, съответно - на обезщетение както за отглеждане на дете до 2-годишна възраст, така и при осиновяване на дете до 5- годишна възраст, е до навършване на конкретна възраст от детето – 2 години, съответно – 5 години. След навършването на тази възраст се преустановява възможността за ползване на съответния вид отпуск и за получаване на обезщетение от всички – независимо дали са биологични родители или осиновители.

			Всяко дете и неговото семейство се отличават с различни характеристики, поради което децата биха били поставени в неравностойно положение, ако правото на отпуск, съответно - на обезщетение се обвърже с друг вид преценка, която има субективен характер.
10. osinovitelka	Моето мнение е, че не е справедливо изобщо да има възрастова граница за децата, които се осиновяват. Това си е дискриминация не само към самите деца, които независимо на каква възраст се осиновяват имат своите дефицити в развитието си и колкото по-късно се осиновят, толкова повече са те. Това изисква много повече време за адаптация в новото семейство - време, през което родителят да бъде постоянно с детето си, да свикнат един с друг, да изградят доверие и да се учат взаимно. Това е и дискриминация по отношение на майките, повечето от които са наказани от природата да не могат да родят собствено дете и които са си внасяли пълния размер осигуровки за майчинство! След като ние не ощетяваме държавата, защо тя ощетява нас???	Не се приема.	Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за предучилищно образование, което изключва възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му. Поради това с Решение № 305 от 28.07.2017 г. Комисията за защита от дискриминация е установила, че въведената с чл. 164б горна възрастова граница от 5 години не представлява дискриминация по смисъла на Закона за защита от дискриминация.
11. Петя майка	Браво на МТСП и все пак може и по-добре! Страшно се радвам, че въпреки че МТСП обжалваха решението на КЗД относно наличието на дискриминация, все пак започнаха да работят по темата. Оценявам усилията на екипа да работят по текстовете и да предложат конкретни промени. Защо обаче отново предпочетохте да си работите сами зад затворени врати и за пореден път се пренебрегва необходимостта от ЦЕЛЕВИ ОТПУСК ЗА ОСИНОВЯВАНЕ. Наистина ли не си давате сметка Предлагате промени, които закърпват положението и отново допускат наличието на гранични случаи. Защо смятате, че едно дете на 4 г. и 11 м. няма нужда от време за адаптация с новото си семейство и предложените промени предлагате то да прекара 1 месец с новото си семейство?	Приема се частично.	С предложените промени в Закона за изменение и допълнение на Кодекса на труда се създава отделен вид целеви отпуск за осиновяване на дете до 5-годишна възраст. Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за предучилищно образование, което изключва възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му. В този смисъл е и Решение № 305 от 28.07.2017 г. на Комисията за защита от

	Защо едно дете на 5 години и неговите осиновители нямат право на гарантирана една година заедно? Защо години наред пренебрегвате мнението на специалисти - психолози, терапевти, рехабилитатори - хората, които ежедневно работят с по-големите деца и не помислите за решение, което да включва всички деца, независимо от възрастта им? И все пак се чудя, наистина ли е необходимо КЗД да ти потвърди, че има дискриминация за да почнеш да мислиш за решения в най-добрия интерес на децата? Защо въобще беше нужно да се измине този път за да признаят най-после институциите, че проблем има и че осиновените деца и техните родители до момента не са третирани от държавата и институциите като пълноправни семейни единици?		дискриминация. Предвид факта, че осиновяването е една от най-ключовите мерки за закрила на дете в риск, която позволява трайното му отглеждане в семейна среда, както и с оглед на усилията ни за подобряване на ефективността на самия процес, осиновителите се ползват с широка подкрепа по време и след самото осиновяване. В период от две години след осиновяването, дирекция „Социално подпомагане“ има ангажимент и правомощия да извършва наблюдение, като оказва подкрепа и консултиране на осиновителите и съдейства по въпроси, свързани с адаптацията на детето. При необходимост семейството и детето могат да бъдат насочвани и към подходящи социални услуги за оказване на подкрепа и консултиране по въпроси, свързани с отглеждането или възпитанието на детето, както и работа за задоволяване на негови специфични индивидуални потребности. Също така в Закона за семейни помощи за деца са извършени промени, като от 01.01.2016 г. е въведена еднократна помощ при осиновяване, която се предоставя без доходен тест и не поставя изискване за конкретна възраст на осиновеното дете. С нея се цели постигане на равнопоставеност и по-голяма социална справедливост, както и затвърждаване на особено важната роля на осиновяването като мярка за закрила на детето.
12. Петя майка	Браво на МТСП и все пак може и по-добре! 2 Всъщност ако за момент забравите, че сте представители на	Приема се частично.	С предложените промени в Закона за изменение и допълнение на Кодекса на труда

	една институция и погледнете човешки на проблема, много бързо ще разберете, защо предложените промени са прекрасни, но козметични. Малко над 80% от децата вписани в регистъра за осиновяване са над 5 г. Давате ли си сметка какво означава това? Означава, че всъщност на никой не му пука за тези 80% и никой няма и намерение да гарантира минимума за тяхното осиновяване и адаптация. Когато едно дете прекара първата си година от живота в институция това оставя следи в него. Казвам го от опит. Говорим за емоционални и физически следи. Когато едно дете прекара 5 години в дом или в поредица от приемни семейства, то много добре разбира, че е различно, че не е било желано и вероятно и в момента никой не желае да го припознае като свое за цял живот. Това боли на много нива и боли за цял живот. Когато се намери смелчага, който е готов да осинови такова дете вие буквално му хвърляте детето и бягате от всякаква отговорност. Детето - казвате - трябва да ходи на училище! А това, че детето може да не може да ходи на училище или пък дори и да ходи трябва да научи правилата на едно съвсем ново за него общество - това няма значение. За мен това е безотговорно и лицемерно отношение. Ако ще мислим по този начин за децата над 5 години, защо направо не им го кажем в прав текст - вие сте ненужни, непотребни и сте само в тежест. Никой не иска да ви осиновява и ние ще направим всички възможно да се провалите дори и някой да се осмели да го направи. Ако МТСП като институция е извървяло пътя до тук, защо не вложите още малко усилие и не се вслушате в гласа на обществеността. ИСКАМЕ ЦЕЛЕВИ ОТПУСК ЗА ОСИНОВЯВАНЕ! И това не е лукс, това е минимално изискване за да може едно осиновено дете да има шанс.		се създава отделен вид целеви отпуск за осиновяване на дете до 5-годишна възраст. Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за предучилищно образование, което изключва възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му. В този смисъл е и Решение № 305 от 28.07.2017 г. на Комисията за защита от дискриминация.
13. Tedi	ЗА ЦЕЛЕВИ ОТПУСК при осиновяване независимо от възрастта на децата	Не се приема.	Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на

	Въпреки очевидната причина за предложените промени не можем да не отчетем факта, че намерението на МТСП да въведе "платен" отпуск за отглеждане на осиновено дете до 5 г. е голяма стъпка напред. Но стъпка, която все още виси във въздуха, защото интересите на 80% от децата, вписани за осиновяване, не са защитени. Тези 80% деца са на възраст над 5 г., а този процент е още по-голям като се добавят и децата, осиновявани над 4 г., за които родителите няма да могат да се ползват с пълния размер на едногодишния отпуск. Нима всички тези деца не се нуждаят от време за адаптация в новото си семейство? Необходимото време за адаптацията не е каприз на родителите или приумица на психолозите. Това е задължителна предпоставка за добър старт и изграждане на емоционална стабилност на детето. Всеки месец, прекаран извън здравата семейна среда, води до изоставане във физическото и емоционалното развитие на детето. Представете си едно 6 г. дете - живяло под похлупака на институцията, с минимални социални умения и емоционално развитие на 4 годишно. И това дете попада в една коренно различна среда, при непознати хора, които нямат време и да се запознаят с него, защото не разполагат с такова. От него се очаква да тръгне в предучилищна, да покрива нормативи като всички останали. Дефицити и пропуски се наваксват, но за това са нужни много повече от ден или два. И за да не се налага след време отново да се пишат промени и обсъждат закони много по-ефективно и справедливо е въпросът да се реши СЕГА. И решението е ЦЕЛЕВИ ОТПУСК без значение от възрастта на детето при осиновяването му. МОН допуска индивидуална форма на обучение и подготовка в домашни условия, а дори да нямаше държавата щеше да се погрижи, ако това е в най-добрия интерес на децата, нали! Осиновяването е най-добрата форма на закрила за децата, лишени от родителски грижи - и това е заявена държавна политика. Господа политици, моля не го затруднявайте и		отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за предучилищно образование, което изключва възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му.

	следвайте зададената от вас политика!		
14.Снежана Калоянова	Майка осиновител Все пак е направена една стъпка напред, но мисля,че за да продължи своята социална политика нашата държава, с цел насърчаване на осиновители да извеждат деца от домове за социални грижи осиновявайки, трябва политиците да погледнат по-мащабно и да решат всички създадени през годините проблеми, най-вече свързани с времето, през което осиновителите искат да отделят на детето си, да го адаптират в новата за него среда,да удовлетворят материалните и емоционалните му нужди,да изградят здравата връзка между родител и дете. Затова не бива да се поставя граница в годините - 2,5 или някое друго число. Това време е безценно за всяко българско дете и вие, депутати трябва да го дадете на тези хора, които са предприели тази голяма морална и човешка стъпка!!!	Не се приема.	Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за предучилищно образование, което изключва възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му.
15. marinay	От все сърце се надявам промяната да бъде приета, защото от собствен опит знам колко много усилие, време и да - пари - изисква процеса на опознаване и сплотяване на новото семейство. През март тази година след дълго чакане най-после имах щастието да прегърна двете ми малки човечета (близначета), на възраст година и 9 месеца. Те са невероятни - обичливи, любопитни, и всичко за което някога съм мечтала. Но спечелването на доверието им и това да им покажа че вече са си Вкъщи и имат човек който безкрайно ги обича, ще ги пази и няма да ги изостави, отнема много време, което държавата в момента не ни отпуска. Тъй като бяха на 1г и 9 месеца, по закон ми се полагаха 3 месеца с по 340лв общо за трима ни, тъй като съм самотна майка. А понеже си "позволих" да им отделя още 3 месеца за да свикнем с новата ситуация и да започнем да наваксваме изпуснатото във физическото и емоционалното им развитие (всяко дете в институция неминуемо има такива), това "удоволствие" трябваше да го финансирам сама. За щастие, с помощ от роднини, приятели и колеги, беше	Приема се.	

	възможно да изкараме 6 месеца неразделно, и чак след това да се върна на работа. За нещастие не всеки може да има този късмет. Затова промяната на закона трябва да бъде приета!		
16. майка2	Предлагам навсякъде в текста думите "осиновител", "осиновителка" и "осиновители" да бъдат заличени и да бъдат заменени с "майка-осиновителка", "баща-осиновител" и "родители-осиновители".	Не се приема.	Използваната терминология е съобразена както с възприетата терминология в българското законодателство. Предложеният подход би натоварил много разпоредбите, особено тези, които имат предвид всички осиновители. Освен това в КТ и КСО съществуват възможности отпускът и съответно – обезщетението при осиновяване на дете, при определени случаи да се ползват и от други лица (напр. баба, дядо и др.).
17. mama	Прочетох всички коментари и се чудя как е възможно да има възрастова граница и това да се приема от някои хора за нормално. И кому е нужно този труден път за промяна на КТ да се извървява отново след време, за да се докаже, че наличието на възрастова граница е дискриминация и тогава да се подготвя нов проект за промяна на законодателството!?! Уважаеми г-н Министър, моля осигурете равнопоставеност на всички осиновени деца и на техните осиновители!	Не се приема.	Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за предучилищно образование, което изключва възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му. Поради това с Решение № 305 от 28.07.2017 г. Комисията за защита от дискриминация е установила, че въведената с чл. 164б горна възрастова граница от 5 години не представлява дискриминация по смисъла на Закона за защита от дискриминация.
18. ToniA	Всички родители-осиновители, които са се решили да осиновят дете над 5г. възраст, заслужават възхищение! Такива деца, прекарали ранното си детство по институции, имат много за наваксване, и според мен е много важно осиновителите им да имат възможността да прекарат първите им месеци заедно с тях вкъщи, за да се адаптират по-лесно децата. В тази връзка апелирам към отпадане на	Не се приема.	Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за предучилищно образование, което изключва

	този праг от 5 години - броят на осиновените деца над 5г. възраст надали е толкова висок, че платеният отпуск на осиновителите им да има сериозни негативни последствия върху социалната система. Нека тези деца, така жестоко онеправдани в първите години от живота си, имат "равен" старт с останалите в новото си семейство!		възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му. В този смисъл е и Решение № 305 от 28.07.2017 г. на Комисията за защита от дискриминация.
19.Милена Николова	За целеви отпуск при осиновяване, независимо от възрастта на децата! Защо осиновените деца на 5 г. и техните осиновители са лишени от ценно време заедно? Децата, които подлежат на осиновяване, обикновено имат много да наваксват в развитието си, спрямо своите връстници - особено емоционално и социално! Отделно и адаптацията в новото семейство, и в обществото, всъщност, адаптация към цял един нов свят, който ги чака извън стените на детските домове! И колкото по-голямо е детето, толкова повече време и усилия коства това. За мен не е достатъчен аргумент, че децата от 5-г. възраст тръгват на предучилищна/училище, защото човек не е машина - не можеш просто да го изкараш от едни стени и да го хвърлиш в реалния свят на пълни обороти! Даже времето за близост със семейството става още по-важно, за да може детето да се справи по-успешно И с целия спектър от взаимоотношения в училище. В противен случай то е лишено и от възможност за добър старт И в образователните институции! Нека отпускът за осиновяване на дете да няма възрастови ограничения!	Не се приема.	Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за предучилищно образование, което изключва възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му. В този смисъл е и Решение № 305 от 28.07.2017 г. на Комисията за защита от дискриминация.
20. marinay	Проект на закон за изменение и допълнение на КТ (2) Съгласна съм и с коментарите че горна граница (5-годишна възраст) не е логично да има. Колкото по-дълго детето е живяло в институция, толкова повече има да наваксва и с повече и по-сложни проблеми и ситуации ще има да се справя. Точно в момента когато трябва да преработи такава огромна промяна като осиновяването и да свикне с това че вече принадлежи на семейство, детето ще има нужда от подкрепата на родителите си, а не бъде заточено в	Не се приема.	Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за предучилищно образование, което изключва възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му. В този смисъл е и Решение № 305 от

	предучилищна паралелка или училище. Защото тогава до него вместо родителите му през по-голямата част от времето ще бъдат учители, други деца и непознати хора, които често не са подготвени да отговорят на въпросите и нуждите му свързани с осиновяването, а в някои случаи може дори да се възползват от него!		28.07.2017 г. на Комисията за защита от дискриминация.
21. NNC	С настоящето Национална мрежа за децата изразява своята подкрепа към позицията на Българска Асоциация на осиновители и осиновени, и настояваме да се предвиди законодателна разпоредба, която да предвижда и осиновителите на деца над 5-годишна възраст да могат да се възползват от правото на отпуск в размер на 365 дни от датата на предаването на детето. Периодът на адаптация на детето с новата среда и родители е основополагащ за последващото му развитие и адекватно приобщаване към новия заобикалящ го свят. Повечето от осиновяваните деца са преминали през институционална грижа, която оставя своя отпечатък върху тяхното развитие, като съществуват редица доказателства за дълготрайните негативни последствия , които институциите оказват върху психо-социалното развитие на детето. Тази форма на грижа предразполага децата към умствени, поведенчески и социални проблеми на по-късен етап от живота им. Всеки един ден извън семейството, на което принадлежат децата (биологично или осиновително), е пагубен за тях. Изоставането е травма, която оставя своя отпечатък за цял живот. Родителите, които осиновяват, съсредоточават усилията си и лекуват именно точно тази травма всеки ден, като подпомагат децата да се справят с последиците от нея. Институционалната грижа и местенето на децата от едно приемно семейство в друго е допълнително утежняващо обстоятелствата действие. В тази връзка, необходимостта от целеви отпуск, който да не е обвързан с възрастта на детето е от основно значение от една страна както за възможността на детето да се адаптира, да изгради доверие и привързаност, така и за самите	Не се приема.	Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за предучилищно образование, което изключва възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му. В този смисъл е и Решение № 305 от 28.07.2017 г. на Комисията за защита от дискриминация. Предвид факта, че осиновяването е една от най-ключовите мерки за закрила на дете в риск, която позволява трайното му отглеждане в семейна среда, както и с оглед на усилията ни за подобряване на ефективността на самия процес, осиновителите се ползват с широка подкрепа по време и след самото осиновяване. В период от две години след осиновяването, дирекция „Социално подпомагане“ има ангажимент и правомощия да извършва наблюдение, като оказва подкрепа и консултиране на осиновителите и съдейства по въпроси, свързани с адаптацията на детето. При необходимост семейството и детето могат да бъдат насочвани и към подходящи социални услуги за оказване на подкрепа и консултиране по въпроси, свързани с

	осиновители. Периодът на адаптация за всяко дете е различен и протича по различен начин. Осиновителите прилагат различни модели за общуване и подпомагане на детето, което от своя страна изисква достатъчно прекарано време заедно – идея и цел на целевия отпуск при осиновяване. Компенсирането на различните дефицити, породени от изоставянето, изискват време и усилия, и изграждане на връзка със значимият възрастен. Практиката показва, че при някои деца периодът на адаптация е съпроводен с различна, а в повечето случаи – комплексна симптоматика – от безапетитие до поведенчески прояви, когато липсва постоянната подкрепа от значимия възрастен. Допълнително, в страната ни има липса на универсални услуги за подкрепа на детето и родителите, осиновили деца, в следосиновителния период, както и специализирани обучения за родителите, които осиновяват второ дете. Работата със семействата няма превантивен и подкрепящ характер, а наблюдението, извършвано от отдел „Закрила на детето“ често е формално. Практиката показва, че родителите биват насочвани към услуга след идентифицирането на проблем, като не се анализира информацията за възникнали проблеми в семействата, осиновили деца. Национална мрежа за децата счита, че отпуск за осиновяване трябва да получават всички родители, тъй като този отпуск е целеви и не следва да е пряко обвързан с възрастта на детето, а с необходимостта от задоволяване на специфичните нужди, свързани с адаптацията му в новата семейна среда и ежедневното интензивно участие на родителите – постоянно и непрекъснато общуване, с цел постигане на физическо, емоционално и социално развитие на детето.		отглеждането или възпитанието на детето, както и работа за задоволяване на негови специфични индивидуални потребности. Също така в Закона за семейни помощи за деца са извършени промени, като от 01.01.2016 г. е въведена еднократна помощ при осиновяване, която се предоставя без доходен тест и не поставя изискване за конкретна възраст на осиновеното дете. С нея се цели постигане на равнопоставеност и по-голяма социална справедливост, както и затвърждаване на особено важната роля на осиновяването като мярка за закрила на детето.
22. майка2	Споделям три аргумента за промяна в КТ: 1. В името на детето, най-доброто за едно осиновено дете е да прекара колкото се може повече време с родителите си, за да може адаптационният процес да протече по-леко. Това	Не се приема.	Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че

	може да стане ако майката ползва отпуск по майчинство, независимо на колко години е детето. 2. След като на родителите-осиновители съдът присъжда пълни родителски права, с произтичащите от това пълни родителски отговорности, то следва и родителите-осиновители да получат при осиновяване обезщетение, което да е абсолютно идентично с това при раждането на дете. 3. След като всяка работеща жена се осигурява за майчинство, то следва тя да получи обезщетение при осиновяване напълно идентично като това при осиновяване.		след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за предучилищно образование, което изключва възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му. В този смисъл е и Решение № 305 от 28.07.2017 г. на Комисията за защита от дискриминация. В резултат от извършения анализ на разпоредбите на КТ и КСО се наложи становището, че осиновителите са специфична група лица, която много се доближава до биологичните родители, но същевременно има редица особености, поради което осиновителите на деца до 5-годишна възраст са обособени като отделна група в трудовото и осигурителното ни законодателство.
23. майка2	Към предишния пост - т.3 Допуснах техническа грешка - т. 3 да се чете така: 3. След като всяка работеща жена се осигурява за майчинство, то следва тя да получи обезщетение при осиновяване напълно идентично като това при раждане. Благодаря за разбирането.	Не се приема.	В резултат от извършения анализ на разпоредбите на КТ и КСО се наложи становището, че осиновителите са специфична група лица, която много се доближава до биологичните родители, но същевременно има редица особености, поради което осиновителите на деца до 5-годишна възраст са обособени като отделна група в трудовото и осигурителното ни законодателство.
24. rayaiana	Нечовешко ще е законът да не предвижда майчина грижа за осиновените над 5 годишна възраст. Нечовешко, защото тяхната нужда от внимание нараства правопропорционално с времето, прекарано в институция. Колкото повече време детето е отглеждано в институция, толкова повече време то е расло и се е утвърждавало в един свят без нужната милувка,	Не се приема.	Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за

	без нужното внимание, без нужния разговор. Дори и при една идеална обстановка в дома за деца, физически е невъзможно да се отдаде дължимото на всяко едно от тях. А идеална обстановка няма и всички знаем какви страшни неща се случват по тези домове. И затова, би било нечовешко да оставим осиновените над 5 годишна възраст без време за адаптация.		предучилищно образование, което изключва възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му. В този смисъл е и Решение № 305 от 28.07.2017 г. на Комисията за защита от дискриминация. Предвид факта, че осиновяването е една от най-ключовите мерки за закрила на дете в риск, която позволява трайното му отглеждане в семейна среда, както и с оглед на усилията ни за подобряване на ефективността на самия процес, осиновителите се ползват с широка подкрепа по време и след самото осиновяване. В период от две години след осиновяването, дирекция „Социално подпомагане“ има ангажимент и правомощия да извършва наблюдение, като оказва подкрепа и консултиране на осиновителите и съдейства по въпроси, свързани с адаптацията на детето. При необходимост семейството и детето могат да бъдат насочвани и към подходящи социални услуги за оказване на подкрепа и консултиране по въпроси, свързани с отглеждането или възпитанието на детето, както и работа за задоволяване на негови специфични индивидуални потребности. Също така в Закона за семейни помощи за деца са извършени промени, като от 01.01.2016 г. е въведена еднократна помощ при осиновяване, която се предоставя без доходен тест и не поставя изискване за конкретна възраст на осиновеното дете. С нея се цели постигане на равнопоставеност и по-голяма социална справедливост, както и затвърждаване на особено важната роля на

			осиновяването като мярка за закрила на детето.
25.Българска асоциация „Осиновени и осиновители“ - БАОО	Съгласно мотивите към законопроекта с него се цели да се осигури равнопоставеност между осиновителите на деца до 5-годишна възраст. Предвид горното следва да Ви информираме, че предвижданите изменения и допълнения няма да постигнат напълно тези цели. В случай, че бъде осиновено дете над 4-годишна възраст неговите осиновители отново няма да са в състояние да ползват пълния размер от 365 дни. Съгласно предвижданото изменение на разпоредбата на чл. 164б отпуск, може да се ползва за период от 365 дни от деня на предаването на детето за осиновяване, но не по-късно от навършването на 5-годишна възраст. Така формулирана разпоредбата създава условия за неравностойно третиране на родителите на деца над 4-годишна възраст. В тази връзка предлагаме разпоредбата на чл. 164б да се прецизира, като се уреди положението и на тези родители. Българска асоциация „Осиновени и осиновители“ многократно е изразявала своето становище, че за осиновителите като цяло следва да бъде предвиден така наречения „целеви отпуск“, който да не бъде ограничен от възрастта на детето. Само и единствено по този начин би била постигната целта. Считаме, че не следва българските деца да се делят на осиновени и на рождени, а родителите да се делят на родители и на осиновители. Всяко българско дете и неговите родители следва да имат равни права. За целите на внасянето на задължителните осигуровки във фонд „Общо заболяване и майчинство“ такова деление не е налице и осиновителките/осиновителите внасят дължимите си осигуровки всеки месец. Считаме, че държавата следва да осигури на всяка майка, независимо дали е родила или осиновила своето дете, правото за период от 365 дни да са посвети на грижите за него. Като за този период следва да й бъде изплащано полагащото й се обезщетение в размер на 90	Не се приема.	Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за предучилищно образование, което изключва възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му. В този смисъл е и Решение № 305 от 28.07.2017 г. на Комисията за защита от дискриминация. Точната възраст, до която може да се ползва отпуска осигурява равнопоставеност, тъй като всяко дете започва да посещава детско или учебно заведение, в различни форми на обучение, от различна дата. Считаме, че въвеждането на период на ползване на отпуска, който се намалява в зависимост от конкретната възраст, на която е осиновено детето би представлявало дискриминация. Предвид факта, че осиновяването е една от най-ключовите мерки за закрила на дете в риск, която позволява трайното му отглеждане в семейна среда, както и с оглед на усилията ни за подобряване на ефективността на самия процес, осиновителите се ползват с широка подкрепа по време и след самото осиновяване. В период от две години след осиновяването, дирекция „Социално подпомагане“ има ангажимент и правомощия да извършва наблюдение, като оказва подкрепа и

	на сто от среднодневното брутно трудово възнаграждение или среднодневния осигурителен доход, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски, а за самоосигуряващите се лица – внесени осигурителни вноски за общо заболяване и майчинство за периода от 24 календарни месеца, предхождащи месеца на настъпване на временната неработоспособност поради бременност и раждане. Считаме, че следва да бъде предвидена законодателна разпоредба, която да предвижда и осиновителите на деца над 5-годишна възраст да могат да се възползват от правото да ползват отпуск в размер на 365 дни от датата на предаването на детето. Предлагаме периодът на ползване на това право постепенно да бъде намаляван, пропорционално на възрастта, на която е осиновено детето. Съгласно чл. 8, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование се предвижда, че предучилищното образование е задължително от навършването на 5-годишна възраст на детето. Член 67 то същия закон обаче предвижда, че основните форми на педагогическо взаимодействие се осъществяват при целодневна, полудневна, почасова или в самостоятелна организация по избор на родителя при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за предучилищното образование. Тоест в законовата рамка е предвидена възможността родителят да обучава самостоятелно детето си в домашни условия, без то да посещава група за предучилищна или училищна подготовка. По този начин би могъл да се осигури необходимия период за адаптация на току що осиновеното дете на 5-годишна възраст. Считаме, че факта че децата на тази възраст следва да посещават предучилищна група или училище не ги лишава от необходимостта да разполагат с период за адаптация с новата си семейна среда. Нещо повече в тази възраст на тях им се налага да свикват едновременно с две големи промени в живота си – ново семейство и започване на учебния процес. Общоизвестен факт, е че децата трудно		консултиране на осиновителите и съдейства по въпроси, свързани с адаптацията на детето. При необходимост семейството и детето могат да бъдат насочвани и към подходящи социални услуги за оказване на подкрепа и консултиране по въпроси, свързани с отглеждането или възпитанието на детето, както и работа за задоволяване на негови специфични индивидуални потребности. Също така в Закона за семейни помощи за деца са извършени промени, като от 01.01.2016 г. е въведена еднократна помощ при осиновяване, която се предоставя без доходен тест и не поставя изискване за конкретна възраст на осиновеното дете. С нея се цели постигане на равнопоставеност и по-голяма социална справедливост, както и затвърждаване на особено важната роля на осиновяването като мярка за закрила на детето.

	приемат такива големи промени и имат нужда от дълъг период на адаптация. В началото на периода на преход от посещаване на детско заведение до посещаване на предучилищна група, децата често изпитват трудности и имат необходимост от своите родители и тяхната подкрепа. Предоставянето на отпуск на осиновителите на деца над 5 години би помогнало на децата да преминат по-безболезнено през този период и да се социализират по бързо. Това би спомогнало те по-бързо да могат да посещават предучилищната група и би била по-добре изпълнена целта на закона. Следва да отбележим, че децата са със своите родители през цялото време, а не само в рамките на учебната година, която е с продължителност от месец май до месец септември. През останалото време, както и през ваканциите децата имат потребност и възможност да прекарват време със своите осиновители, за да могат да се адаптират към тях. По отношение на проекта на Закона за изменение и допълнение на Кодекса на труда Ви обръщаме внимание и на следното:		
	§1. Съгласно предвижданото изменение на чл. 164б е предвидено отпускът да се ползва от деня на предаването на детето. Към настоящия момент практиката на НОИ е обезщетението да се отпуска от датата на съдебното решение, която в някои случаи предхожда датата на предаването на детето. По този начин се създава неяснота и противоречиви тълкувания, от коя дата да бъде отпуснато обезщетението, като в тази връзка ви предлагаме да прецизирате разпоредбата и да дадете методически указания по прилагането й.	Не се приема.	Практиката на НОИ е в съответствие с действащата и към момента законова разпоредба на чл. 164б от КТ, като паричното се отпуска от деня на предаване на детето за осиновяване.
	§2. Съгласно чл. 164б, ал. 7 осиновителите ще могат да ползват само остатъка от отпуска до навършване на 2-годишна възраст на детето. Към настоящия момент те имат право да ползват целия отпуск. С предвижданото изменение отново се създават условия за по-неблагоприятно третиране на различните групи осиновители. Осиновител осиновил дете под 1 година ще може да ползва целия отпуск по чл.	Не се приема.	И към настоящия момент в законодателството ни отпускът за отглеждане на дете до 2-годишна възраст (независимо дали е рождено или осиновено) се отпуска не за период от 1 календарна година, а за период до навършване на 2-годишна възраст на детето.

	164б, ал. 7. Осиновителите на деца от 2 до 5 са изцяло лишени от това право. В тази връзка настояваме да се запази правото на осиновители и така наречения „нископлатен“ отпуск в размер на 1 година. Обратното би означавало, че отново се създават условия за дискриминация и неравно третиране между осиновителите на деца под 1 година и осиновителите на деца до 5-годишна възраст. Обръщаме ви внимание, че всички деца следва да бъдат равно третирани от държавата и не следва да се създават предпоставки някои от тях да имат повече права от други. §3. Съгласно чл. 164б, ал. 8 когато осиновителката и осиновителят се намира в брак осиновителят има право да ползва 15-дневен отпуск при осиновяване на дете. Към настоящия момент такъв отпуск могат да ползват осиновител, които живеят в едно домакинство с осиновителката. Считаме, че неоснователно те са изключени от кръга на лицата, които могат да ползват отпуска по чл. 164б, ал. 8. Настояваме това право да бъде предоставено на всички осиновители, а не само на осиновителите на деца до 5-годишна възраст. Продължителността на този отпуск е доста кратка и в тази връзка не виждаме пречка той да бъде предоставян и на осиновителите на деца над 5-годишна възраст. С предоставянето на този отпуск първо ще се изравни положението на всички бащи-осиновител, второ ще бъде дадена възможност, макар и за много кратък период от време, на децата да опознаят новия си родители и трето ще предостави възможност на осиновителите спокойно да уредят поне една малак част от множеството формалности свързани с документите, с които следва да се снабдят родителите след осиновяването. Целта на този вид отпуск е бащата да може да помогне на майката в първите дни след като дамата са станали родители и да има възможност да привикне към новото си положение . Независимо от възрастта на детето за осиновителите това са първите дни с тяхното дете и предоставянето на този отпуск е от	Не се приема.	Разпоредбата на чл. 164б, ал. 8 от КТ е съобразена с разпоредбата на чл. 81, ал. 1 от Семейния кодекс, съгласно която никой не може да бъде осиновен от две лица, освен ако те са съпрузи.

	съществено значение за тях. §4. По отношение на § 3к от Преходните и заключителните разпоредби считаме, че същите са неясно формулирани и създават предпоставки да бъдат превратно тълкувани. В тази връзка предлагаме същите да бъдат прецизирани и да бъде внесена яснота кои точно лица ще могат да се ползват от предвижданите изменения и допълнения.	Приема се.	
26.Национална мрежа за децата	С настоящето, Национална мрежа за децата изразява своята подкрепа към позицията на Българската Асоциация на осиновители и осиновени, и настояваме да се предвиди законодателна разпоредба, която да предвижда и осиновителите на деца над 5-годишна възраст да могат да се възползват от правото на отпуск в размер на 365 дни от датата на предаването на детето. Периодът на адаптация на детето с новата среда и родители е основополагащ за последващото му развитие и адекватно приобщаване към новия заобикалящ го свят. Повечето от осиновяваните деца са преминали през институционална грижа, която оставя своя отпечатък върху тяхното развитие, като съществуват редица доказателства за дълготрайните негативни последствия, които институциите оказват върху психо-социалното развитие на детето. Тази форма на грижа предразполага децата към умствени, поведенчески и социални проблеми на по-късен етап от живота им. Всеки един ден извън семейството, на което принадлежат децата (биологично или осиновително), е пагубен за тях. Изоставането е травма, която оставя своя отпечатък за цял живот. Родителите, които осиновяват, съсредоточават усилията си и лекуват именно точно тази травма всеки ден, като подпомагат децата да се справят с последиците от нея. Институционалната грижа и местенето на децата от едно приемна семейство в друго е допълнително утежняващо обстоятелствата действие. В тази връзка, необходимостта от целеви отпуск, който да не е обвързан с възрастта на детето е от основно значение от една страна както за възможността на детето да се адаптира,	Не се приема.	Възрастовата граница (навършването на 5-годишна възраст на детето) за ползване на отпуск и съответно – на парично обезщетение, е определена с оглед на това, че след тази възраст детето задължително трябва да посещава група в детска градина или за предучилищно образование, което изключва възможността то да си остане вкъщи и грижи за него да полагат само осиновителите му. В този смисъл е и Решение № 305 от 28.07.2017 г. на Комисията за защита от дискриминация. Предвид факта, че осиновяването е една от най-ключовите мерки за закрила на дете в риск, която позволява трайното му отглеждане в семейна среда, както и с оглед на усилията ни за подобряване на ефективността на самия процес, осиновителите се ползват с широка подкрепа по време и след самото осиновяване. В период от две години след осиновяването, дирекция „Социално подпомагане“ има ангажимент и правомощия да извършва наблюдение, като оказва подкрепа и консултиране на осиновителите и съдейства по въпроси, свързани с адаптацията на детето. При необходимост семейството и детето могат да бъдат насочвани и към подходящи социални услуги за оказване на подкрепа и

	да изгради доверие и привързаност, така и за самите осиновители. Периодът на адаптация за всяко дете е различен и протича по различен начин. Осиновителите прилагат различни модели за общуване и подпомагане на детето, което от своя страна изисква достатъчно прекарано време заедно – идея и цел на целевия отпуск при осиновяване. Компенсирането на различни дефицити, породени от изоставянето, изискват време, усилия, и изграждане на връзка със значимия възрастен. Практиката показва, че при някои деца периодът на адаптация е съпроводен с различна, а в повечето случаи – комплексна симптоматика – от безапетитие до поведенчески прояви, когато липсва постоянната подкрепа от значимия възрастен. Допълнително, в страната ни има липса на универсални услуги за подкрепа на детето и родителите, осиновили деца, в следосиновителния период, както и специализирани обучения за родителите, които осиновяват второ дете. Работата със семействата няма превантивен и подкрепящ характер, а наблюдението, извършвано от отдел „Закрила на детето“ често е формално. Практиката показва, че родителите биват насочвани към услуга след идентифицирането на проблем, като не се анализира информацията за възникнали проблеми в семействата, осиновили деца. Национална мрежа за децата счита, че отпуск за осиновяване трябва да получават всички родители, тъй като този отпуск е целеви и не следва да е пряко обвързан с възрастта на детето, а с необходимостта от задоволяване на специфичните нужди, свързани с адаптацията му в новата семейна среда и ежедневното интензивно участие на родителите – постоянно и непрекъснато общуване, с цел постигане на физическо, емоционално и социално развитие на детето.		консултиране по въпроси, свързани с отглеждането или възпитанието на детето, както и работа за задоволяване на негови специфични индивидуални потребности. Също така в Закона за семейни помощи за деца са извършени промени, като от 01.01.2016 г. е въведена еднократна помощ при осиновяване, която се предоставя без доходен тест и не поставя изискване за конкретна възраст на осиновеното дете. С нея се цели постигане на равнопоставеност и по-голяма социална справедливост, както и затвърждаване на особено важната роля на осиновяването като мярка за закрила на детето.

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

АНГЕЛ ПЕТРОВ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

Р Е Ш Е Н И Е № 62

от 1 февруари 2018 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

Р Е Ш И:

1. Одобрява проекта на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда.

2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.

3. Министърът на труда и социалната политика да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

ЗА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Екатерина Захариева

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
"ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ":
/Апостол Михов/

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No 902-01-7
Дата 02 / 02 2018 г.
11 39

Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
М И Н И С Т Е Р С К И С Ъ В Е Т

№ 02.01-10
1 февруари 2018 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

г-жа ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение №62 на Министерския съвет от 2018 г. проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда.

Приложения:

1. Мотиви към проекта на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда.
2. Частична предварителна оценка на въздействието.
3. Справка от Министерството на правосъдието за съответствие с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека.
4. Справка за постъпилите предложения от обществените консултации.

ЗА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Екатерина Захариева)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

N 850-01-26/ 05. 02. **2018 г.**

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 77, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям законопроект за измение и допълнение на Кодекса на труда, № 802-01-7, внесен от Министерски съвет на 02.02.2018 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по труда, социалната и демографската политика

Комисии:

- Комисия по въпросите на децата, младежта и спорта

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА